

Нека вам 2026. година донесе
здравље, љубав и усјех на
сваком кораку, а
Божићни ијразници
исјуне дом миром,
шојлином и слојом

Разговор са Ђорђеом Бурдељом, начелником ПУМ

**Грађни имају све више
поверења у рад полиције**

страна 3

Радна акција са Тамаром: **Реновирана
школа у Пружатовцу**

страна 4

Стручњаци ПССС Младеновац пишу
**Болести ускладиштених
плодова јабуке**

страна 5

Агенција за безбедност саобраћаја
**Од 1. јануара 2026. драстично
повећане казне у саобраћају**

страна 6

Споменик трећепозивцима

страна 7

Ту, поред нас... **Заборављена
Кораћичка бања**

страна 10

Спорт: Одбојка, Прва лига Србије

Две убедљиве победе

страна 10

ДОБРО ДОШЛИ НА
УЛИЦУ
ОТВОРЕНОГ СРЦА

НОВОГОДИШЊА ПРЕДСТАВА
ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА
АНИМАТОРИ ЗА ДЕЦУ
ДЕДА МРАЗОВИ
ФОТО КАБИНА СА БЕСПЛАТНИМ ФОТОГРАФИЈАМА
КОЧИЈЕ И КОЊИ - НОВОГОДИШЊА БАЈКА

ЈАНУАР | 1 | 12:00-14:00
ЧАСОВА

Испред Спортског центра
Младеновац

ДОБРА ЗАБАВА, СМЕХ
И ПРАЗНИЧНИ ДУХ
ЗА СВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ!

Цена климатских екстрема:

Србија на губитку најмање 10 милијарди евра!

Према најновијем извештају који је Министарство заштитне животне средине доставило Уједињеним нацијама, Србија је од 2001. до 2024. године збој климатских екстрема изгубила више од 10 милијарди евра.

Одмах треба истаћи да се иза ове „десетке“ крију штетни утицаји различитих климатских екстрема. Око 70% процењене штете настало је услед суша које су погађале Србију у 2003, 2007, 2012, 2017, 2021, 2022. и 2024. години – у просеку скоро сваке треће године. Два најштетнија појединачних догађаја, која су одговорна за трећину укупне штете, односе се на сушу из 2012. године (17% укупне штете) и највеће поплаве из 2014. године (16% укупне штете). Поред суша и полова, као узрочници штета појављују се и олује, бујичне полове, шумски пожари, снежна невремена и слично. Друга важна чињеница односи се на реч „најмање“ у изразу „најмање 10 милијарди евра“.

Процењени број садржи само две врсте финансијских штета: процене вредности постојеће имовине и цене неостварених пољопривредних вредности. Прва група финансијских штета односи се на оштећења или уништења зграда, возила, инфраструктуре и слично; дакле, на директне утицаје које свако може да види својим очима. Другу групу финансијских штета чине пољопривредне вредности које услед дејства неког климатског екстрема никада нису створене. Те штете процењују се као разлика вредности планиране и остварене пољопривредне производње. Велики број других индиректних економских штета, попут негативних утицаја климатских екстрема на ланчану производњу, на функционисање саобраћаја, на снабдевање водом и електричном енергијом или ментално и физичко здравље људи, не доприносе овој процењеној штети. Такође, услед сложености процеса прикупљања и процењивања, бројне финансијске штете прођу „испод радара“. Из поменутих разлога, синтагма којом се исказује штета ове врсте увек садржи реч „преко“, „више од“, „најмање“ или „барем“. Дакле, десет милијарди евра не представља тачну вредност штете, већ најмању процењену штету.

У најтежим годинама климатска штета достигала је до 5% БДП-а Србије. Стварна вредност штете, која укључује индиректне економске штете и нерегистроване финансијске штете, увек је већа од процењене, ау зависности од метода процене, разлика може превазићи и 100%. Десинвентар, референтна база података о штетама од елементарних непогода у Србији, која би требало да представља својеврсно национално благо, поред тога што нема унете нерегистроване штете, садржи и недопустиво велики број очигледно потцењених штета.

Могуће је да је збир стварних штета у Србији од почетка 21. века и преко 20 милијарди евра, мада разлика између званичне и стварне бројке вероватно није баш толико велика. Поређењем годишњих штета са вредношћу БДП, може се добити мера релативног значаја штета у односу на тренутну економску снагу државе. Од 24 испитиване године, у девет година однос годишњег збира штета према БДП био је већи од 1%. Највећи односи били су 2012. и 2014. године: штета су ових година износиле 5,36% односно 5,21% БДП-а Србије. Ово су изузетно значајне бројке, нарочито ако се има у виду да је највећи део тог процента заправо директно изгубљена додата вредност, док један део представља губитак капитала.

Међу девет посебно неславних година налазе се и четири од последњих пет година: 2020, 2021, 2022. и 2024. година, када је однос штета и БДП био редом 1,02, 1,77, 2,25 и 2,12%. Занимљиво је да се на тој листи налазе само две године пре 2012: 2003. и 2007. године. Иако се намеће закључак да је релативан утицај штета порастао током последњих година, ипак треба уважити чињеницу да су подаци о штетама непотпуни и тај закључак узети са резервом. Имајући у виду да је прилагођавање климатских промена у највећој мери јавног добра, а да је обезбеђивање јавних добара по дефиницији оптерећеног ризика од корупције, политике прилагођавања је потребно спроводити на транспарентан, ефикасан и ефикасан начин. Образовање и просвећеност важни су како би људи разумели и на исправан начин тумачили значај климатских промена, док је наука неопходна како би се друштво усмеравало у правцу примене исправних климатских политика.

Аутор текста: Урош Давидовић,
метеоролог и докторанд на Економском факултету у Београду
Извор: Климa 101

Донирајте монахињама које брину о деци са сметњама у развоју

У данима Божићног поста, док се припремамо за рођење Христа, отворимо своја срца за оне којима је помоћ најпотребнија. Са манастиром Свете Петке сарађујемо већ 10 година, бринући заједно о деци без родитеља и деци са посебним потребама.

Манастир је једно од десетак места којима желимо да донесемо божићну радост у оквиру нашег годишњег пројекта, посвећеног деци са сметњама у развоју и малишанима без родитеља. Молимо вас, помозите нам да им заједно улепшамо празнике.

• **PayPal:**

https://www.paypal.com/donate?hosted_button_id=TDDDCJ336H3MQ

• **Dinarski račun: 265-1610310006606-88**

• **Kartica: <https://28jun.org/donate>**

Ваша донација иде директно онима којима је најпотребнија.

Разговор са начелником ПС Младеновац, Ђорђе Бурдељом

Грађани све више имају поверења у полицију

Као и ранијих година последњи број у овој години посветили смо разговору са одговорнима у ПС Младеновац. Саговорник нам је потпуковник Ђорђе Бурдељ, начелник.

Грађани Младеноваца у последње време све више имају поверења у полицију. Томе вероватно доприноси и коректан однос са грађанима заснован на међусобном поверењу.

- Свакодневно у оквиру својих овлашћења предузимамо мере и радње на очувању стабилног јавног реда и мира и заштити личне и имовинске сигурности грађана Младеноваца. Кроз позорничку, патролну и оперативну делатност врше опсервацију територије ПС Младеновац а у циљу преваходно превентивног деловања и уливања осећаја сигурности грађанима кроз сталну видљивост полицијских службеника на терену, посебно униформисаног састава. Поверењу грађана доприноси и висок проценат расветљавања кривичних дела и велики број заплена опојних дрога тј. успешно сузбијање ове негативне појаве.

Каква је ситуација у зонама основних и средњих школа по појави наркоманије, односно „диловања“ дроге?

- У зонама основних и средњих школа на територији ГО Младеновац нису забележени случајеви „диловања“ дроге, што је допринос константне опсервације школа од стране полицијских службеника како кроз присуство тзв. школских полицајаца за време одвијања наставе тако и обиласка школа кроз патролну и оперативну делатност. У 2025 против три лица поднете су кривичне пријаве због кривичног дела Неовлашћено држање опојних дрога из чл. 246А КЗРС, коју су поседовали за сопствену употребу, а затечена су у зонама школа.

Да ли сте задовољни стањем јавног реда и мира, стањем криминала, безбедности у саобраћају... ?

- Стање безбедности на територији ГО Младеновац може се оценти као задовољавајуће. У 2025 године бележи се смањење прекршаја против јавног реда и мира, у 2025 г. евидентиран је 351 прекршај што представља смањење у односу 2024 годину за 83 прекршаја када је евидентирано 434 прекршаја ЈРМ-а. Што се тиче стања криминала у 2025 године бележи се смањење кривичних дела, посебно теш-

Ђорђе Бурдељ,
начелник ПУ Младеновац

ких крађа, у 2025 години евидентирано је 20 тешких крађа што представља смањење за 10 кривичних дела у односу на 2024 годину. Од укупног броја тешких крађа расветљено је 13. Што се тиче безбедности саобраћаја на територији ГО Младеновац, бележи се смањење укупног броја саобраћајних незгода, као и незгода са настрадалим лицима, у 2025 години смртно је страдало 4 лица док је у 2024 г. у саобраћајним незгодама смртно страдало 8 лица. Полицијски службеници свакодневно предузимају низ превентивних мера и радњи, као што су појачане контроле угоститељских објекта, појачане контроле учесника у саобраћају са акцентом на утврђивање присуства алкохола и психоактивних супстанци, опсервације школа, градске пијаце, тржног центра „Рода“ и осталих локација где је учестало присуство већег броја грађана а у циљу одржавања стабилног ЈРМ-а и заштите личне и имовинске сигурности грађана.

Ближи се Нова година и славски дани, возачи знају да попију и седну за волан. Ваш савет?

- Током новогодишњих празника као и предстојећих слава саветујемо грађанима да уколико конзумирају алкохол не седају за волан већ да користе услуге различитих такси удружења, градског превоза или позову пријатеље који ће их безбедно превести на жељену локацију. Полицијски службеници ПС Младеновац као и сваке године предузимају појачане мере контроле учесника у саобраћају како у дане када се прослављају крсне славе, тако и за време одржавања Ново-

годишњих и божићних празника у циљу превентивног деловања и санкционисања возача који возилима управљају под дејством алкохола и психоактивних супстанци.

Како коментаришете да се после 20 часова возила у главној улици паркирају и на широким паркирањима и да се многи возачи, нарочито млађи бахати понашају у саобраћају?

- Полицијски службеници саобраћајног сектора, ПС Младеновац кроз патролну и позорничку делатност двадесет четири часа дневно покривају територију ГО Младеновац и према свим учесницима у саобраћају који поступају противно одредбама ЗООБС-а предузимају мере и санкционишу учиниоце прекршаја како због непрописног паркирања тако и због других прекршаја. У 2025. години поднета је укупно 421 једна пријава због непрописног паркирања на територији ГО Младеновац између осталог и у главној улици. Полицијски службеници саобраћајног сектора свакодневно, а посебно у дане викенда спроводе појачане контроле учесника у саобраћају са акцентом на утврђивање присуства алкохола и психоактивних супстанци код возача, што је допринело укупном смањењу саобраћајних незгода у 2025. године у односу на претходни период.

Колико има у Младеновцу реиспрованих возила?

- У полицијској станици Младеновац за период од 01.01.2025 до 15.12.2025 године обрађено је укупно 22103 захтева за регистрацију возила а одјављено је 1381 возило.

Да ли би кружни ток у насељу „Драпшин“ повећао безбедност саобраћаја?

- Мишљења смо да би због велике фреквенције саобраћаја, оптерећености путног правца Младеновац - Београд посебно у јутарњим и поподневним часовима, кружни ток у насељу „Драпшин“ знатно олакшао и убрзао проточност саобраћаја што би допринело повећању безбедности саобраћаја и смањењу гужви.

Захваљујемо се на разговору начелнику, свим службеницима ПС Младеновац желимо им Срећну и успешну Нову Годину и да нам град остане безбедан што се тиче јавног реда и мира али и саобраћаја.

Жељко Мушавцић

Празнични пакетићи за најмлађе Младеновчане

Општина Младеновац обрадоваће и у 2026. години најмлађе суграђане празничним пакетићима који ће им бити уручени поводом празника посвећеног великом српском просветитељу, Светом Сави.

Децу која су у систему предшколског и школског образовања узраста закључно са 4. разредом основне школе, која имају пребивалиште или боравиште на територији општине Младеновац, пријављују родитељи, односно старатељи или законски заступници у њиховим школама, односно предшколским установама и њима ће пакетићи бити уручени у школама, односно вртићима. Децу која нису у систему образовања родитељи (старатељи/законски заступници) могу да пријаве до 20. јануара 2026. године, на пулту у холу зграде општине Младеновац, радним данима од 8:00-15:00, уз читану/фотокопирану личну карту и здравствену књижицу детета на увид, а за њих ће додела пакетића бити организована 24. јануара 2026. у холу Спортског центра, од 10:00 до 12:00 сати.

Радна акција са Тамаром

Реновирана школа у Пружатовцу

Екипа ТВ серијала „Радна акција са Тамаром“, је реновирала издвојено одељење Основне школе „Коста Ђукић“ из Младеновца у селу Пружатовац.

Школа у Пружатовцу је мала школа са само 12 ученика, децом из вртића „Јелица Обрадовић“, две учитељице Иваном Обрадовић и Емилијом Мијаиловић, васпитачицом и теткицом Славицом Мијаиловић која је и пријавила школа за емисију и која веома домаћински води рачуна о школи. Школа има и домара Милоша Стевановића који уз помоћ мештана воде рачуна о стању школе. Стара школа на том месту је основана са почетка 20. века, а нова је саграђена 1979. године. Зуб времена учинио је своје и нажалост пола школе није у

функцији. До тоалета је веома ризично проћи један део школе који је био склон паду, школа није имала грејање и нажалост годинама је губила број ученика. Са Тамарином акцијом, и уз велику помоћ локалних приватника и локалне самоуправе, ризични део школе је срушен, направљени су нови тоалети за децу, затим за наставно особље, уграђено је грејање системом топлотне пумпе, замењена је столарија, урађена је фасада и комплетно су реновиран ентеријери две учионице, дела за вртић и зборнице. Школа има нове полове, расвету и плафоне као и нови намештај. Реновирано је и школско двориште, као и ограда око целог плаца. Захваљујући овој специјалној акцији у којој је учествовало десетине радника, надамо се да ће школа у годинама које долази имати што више ученика. Школа је отворена свечано, изговорено је много лепих речи и жеља за нову 2026. годину. М.Г.

Грејање за цркву у Влашкој

Пројекат израде подног грејања у цркви Светог цара Константина и царице Јелене на територији Месне заједнице „Влашка“ успешно је реализован уз подршку Градске општине Младеновац. Овом инвестицијом значајно су унапређени услови за боравак верника и одржавање богослужења, нарочито током зимског периода.

Савејши- Пишу сѝручњаѝи ПССС Младеноваѝ

Болести ускладиштених плодова јабуке

Трулеж је веома значајна болест код ускладиштених плодова јабуке и могу је изазвати различите врсте патогена. Почетак инфекције се јавља у току вегетације, а заражени плодови се касније уносе у складишта, на здраве, где болест може да се шири са заражених на здраве плодове. Некада се први симптоми могу јавити тек након складиштења. Веома је важно да се заражени плодови на време уоче и уклоне, као и да се препознају разлике болести у односу на физиолошке промене на плодовима.

На нашем подручју најзначајније болести и њихови проузроковачи код јабука у складишту су: мрка трулеж (*monilinia fructigena*), чађава пегавост листа и краставост плодова јабуке (*venturia inaequalis*), горка трулеж (*gleosporium spp.*) и мека трулеж (*penicillium spp.*) Мрка трулеж јабуке спада међу најчешће и најзначајније болести. Може се јавити у пољу у току вегетације, али и након бербе, на плодовима у складишту. Симптоми се испољавају у виду концентричних кругова светлобраон боје, који се постепено шире и захватају већи део или целу површину плода.

Чађава пегавост листа и краставост плодова представља економски најзначајнију болест на јабукама у току вегетације. Инфекција се остварује током дужих влажних периода, а може се јавити и у јесен када се плодови уносе у складиште где доводи до њиховог брзог пропадања.

Симптоми се огледају у појави црних краста на плодовима, које понекад могу да остати непримећене, а касније се у складишту шире и изазивају додатне штете.

Горка трулеж плода може се појавити и неколико месеци након бербе. Инфекција се најчешће остварује кроз механичке повреде или оштећења настала деловањем штет-

них инсеката. Карактеристични симптоми су појава тамних пега које се шире, што доводи до потпуног пропадања плодова. Мека трулеж или зелена плесан плода је веома честа болест након бербе. Симптоми се јављају у пољу и у складишту. Симптоми се огледају у виду механичких воденстих пега које су светло браон боје, а као додатан проблем је што доводе до појаве непријатног мириса који се може проширити на остале плодове као и на амбалажу. Мере заштите подразумевају правовремену заштиту плодова у току вегетације у складу са каренцом препарата, такође су важне агротехничке мере, подизање засада на осунчаним парцелама, уз добру проветреност међу воћкама и правилно формирање узгојних облика за јабуку, плодови морају бити у добром физиолошком стању без повреда, неопходна је добра проветреност складишта, дезинфикована амбалажа и правовремена берба како би плодови могли оптимално да се чувају.

Дијл. инж. Никола Жарковић, ПССС Београд

Пољопривредна савејшодавна и сѝручна служба Београд

Желимо вам успешну и плодоносну Нову 2026. годину

Агенција за безбедност саобраћаја

Од 1. јануара драстично повећане казне за прекршаје у саобраћају

Нови Закон о безбедности саобраћаја доноси драстичне промене: Веће казне и крај попушта на плаћање. Од 1. јануара 2026. године, у Србији би требало да ступе на снагу најзначајније измене Закона о безбедности саобраћаја у последњих десет година.

Нови предлог закона уводи знатно строжу казнену политику, мења досадашњи систем толеранције према прекршиоцима и јасно поручује да безбедност у саобраћају постаје приоритет државе.

Једна од кључних новина новог Закона односи се на значајно повећање новчаних казни, чак и за прекршаје који су се до сада сматрали „лакшим“. Досадашње минималне казне од неколико хиљада динара практично се укидају, а нови распони казни биће вишеструко већи. Казна до 50.000 динара за свакодневне прекршаје Према предложеним изменама, прекорачења и неодговорно понашање које возачи често доживљавају као безазлено биће знатно оштрије санкционисано. То се односи, између осталог, на: невезивање сигурносног појаса, коришћење мобилног телефона током вожње, друге прекршаје који директно утичу на безбедност возача и путника.

За овакве прекршаје казне могу достићи и до 50.000 динара, чиме се шаље јасна порука о озбиљности последица. Нема више „ситних“ казни. Поред тога,

остали прекршаји који су раније кажњавани симболично сада улазе у виши платни ранг. Нови закон предвиђа да и tzv. „блажи“ прекршаји буду санкционисани новчаним казнама у износу од 10.000 до 20.000 динара. На овај начин се укида пракса да се кршење прописа доживљава као јефтин ризик. Укида се попуст на казну: Нема више половиног плаћања у року од осам дана До сада је велики број возача користио ову опцију како би платио упола мању казну, што је, према оценама стручњака, често умањивало превентивни ефекат санкција. Према новом закону: укида се умањење казне, возачи ће морати да **плате пун износ изречене новчане санкције** без обзира на брзину плаћања. Циљ ове мере је да се казне не доживљавају као формалност, већ као стварна последица неодговорног понашања у саобраћају.

Порука закона: Безбедност испред комфора возача Предложене измене Закона о безбедности саобраћаја јасно указују на промену филозофије кажњавања. Фокус више није на „олакшицама“, већ на одговорности, превенцији и смањењу броја саобраћајних незгода.

Држава овим мерама настоји да утиче на промену навика, посебно код прекршаја који директно угрожавају животе, како возача, тако и других учесника у саобраћају.

Агенција за безбедност у саобраћају

Који нам витамини недостају зими?

Зима увек дође тише него што очекујемо. Једног дана још увек пијемо кафу на сунцу, а већ следећег облачимо дебеле капуте, скраћујемо шетње и чешће остајемо код куће. Тело ту промену осећа много пре него што је ми свесно приметимо. Мање светлости, краћи дани, другачија исхрана и спорији ритам, све то утиче на наш организам, а најчешће се прво покаже кроз умор, пад енергије и слабији имунитет. Управо зато се зими чешће употребљавају витамини. Не зато што су они „чаробно решење“, већ зато што су реална подршка телу у периоду када му објективно нешто недостаје. Зашто зими чешће осећамо мањак енергије и отпорности? Током зиме проводимо знатно више времена у затвореном простору. Сунчева светлост је слабија, а чак и када изађемо напоље, кожа често није довољно изложена да би тело могло да произведе витамин Д у количини која му је потребна. Истовремено, свежег сезонског воћа и поврћа има мање, а исхрана се често своди на тежа, калоричнија јела која не обезбеђују увек оптималан унос микронутријената.

Резултат тога је да одређени витамини зими готово редовно долазе у дефицит. Међу њима се посебно издвајају витамин Д, витамин Ц, витамин Б12 и цинк - нутријенти који су директно повезани са имунитетом, енергијом и општим осећајем виталности. **Витамин Д има најчешћи зимски дефицит:** Витамин Д се с разлогом често назива „сунчаним витамином“. Наше тело га највећим делом производи само, али само под условом да има довољно сунчеве светлости. Током зимских месеци тај механизам готово да не функционише, што доводи до тога да је управо витамин Д један од најчешћих нутритивних дефицита у овом периоду. Његова улога је много шира него што се често мисли. Поред тога што доприноси здрављу костију, витамин Д има важну улогу у раду имуног система и повезује се са регулацијом расположења и енергије. Низак ниво витамина Д често се повезује са хроничним умором, безвољношћу и већом склоношћу ка инфекцијама.

Због тога се зими често препоручује суплементација у дози од 2000 IU дневно. Производи попут Strong Nature Vitamin D3 2000 IU или Bivits Activa Vitamin D3 2000 IU практичан су начин да се надокнади оно што сунце не може да пружи у овом периоду године. **Витамин Ц - подршка имунитету изнутра:** Витамин Ц је један од првих витамина на који помислимо када дође сезона прехлада. И то није случајно. Он има снажну антиоксидативну улогу, учествује у јачању имуног система и помаже телу да се избори са оксидативним стресом, који је зими често израженији.

Mr Ph Биљана Мушавић

Нису заборавили своје поинуле другове
Споменик трећепозивцима

Скоро је непознато да је 1915. године израђен споменик трећепозивцима Седмог пука Народне војске који су храбро изгинули на Варовницама и Ковиони у децембру 1914. године. Израђен је на иницијативу војника и официра тог пука, 1915. године на самом положају од гранита и представља војника трећег позива у природној величини, на мртвој стражи. Споменик су радили сами обвезници, а нарочито обвезници-уметници и мајстори-каменоресци, међу којима су били Драг. Глишић, сликар и Стаменко Ђорђевић, вајар који урадили модел и руководили послом. Аустријанци су 1916. године споменик однели у Беч, у „Пратер“, а 1917. године постављен је као знаменитост бечке ратне изложбе у павиљону окупирани Србије. Написали су да је „Споменик са ликом Краља Петра и споменик српским војницима палим у бугарском рату“! Споменик је касније пренет у Београд и дат мајсторима да га заврше.

Слободан Сјанковић Лицко

Савети мајстора
Поправку бојлера поверите стручном лицу

Бојлер је уређај који изазива највише страха код наших суграђана, што је и логично, будући да се ту спајају вода и струја, а те две компоненте су тешко спојиве и неретко долази до кварова, цурења бојлера, струјног удара, који је јако опасан или прегревања бојлера.

Свест о потенцијалним опасностима које произилазе из споја воде и струје у бојлерима је разумљива и озбиљна. Управо због тога, схватам ваш страх и постављам безбедност као приоритет у свом раду. Безбедност није само празна реч, већ кључни аспект рада свакога мајстора. Редовно проверавам све делове бојлера како бих отклонио уочене потенцијалне кварове и минимизирао ризик од цурења, струјних удара или прегревања. Циљ ми је да створим услове у своме раду у којима би се наши суграђани осећали безбедно и поуздано, без обзира на природу проблема с бојлером.

Грађани су често у недоумици, да ли да зову водоинсталатера или електричара, али мој савет је да увек прво позову електричара и да ако приметите било шта чудно код бојлера, као што су пуцкетање, чудни звукови, цурење бојлера или прегревање да обавезно искључе бојлер и да га никако не користе док мајстор не дође.

Слободан Илић, мајстор електричар

Желимо вам срећну и успешну нову 2026. годину

Срећи вам и весели дани Божића

Димњак је чест њ узрок пожара Чист димњак, мир у кући

У Младеновцу има преко 20.000 индивидуалних ложишта и без обзира шта се ложи, пре почетка грејне сезоне треба припремити оџаке, пре свега због безбедности. Оџачари скрећу пажњу да преложења треба очистити оџаке, како би се током грејне сезоне избегле опасности, али и како би грејање могло да пружи потпуни комфор и топлину у хладним данима.

Владан Ђорић оџачар из Младеновца каже да је грејна сезона кренула раније него што се надао. „Последњих година смо се навикли да то буде много касније, али увек морамо да будемо спремни на изненађења“.

Он наводи да често на локацијама на којима ради не постоји ревизија, односно вратанца за вађење гараже, него постоји само штупца, кроз коју гараж пропада доле. „Људи се сналазе, то ваде рукама, али никада не могу да изваде до краја. Никада им не пада

на памет да може да излети кроз чунак жишка, да падне на под и плану кућа. Препорука је и да се на оџак стави капа, како би се спречило сливање кише или снега, што доводи до загушења и немогућности адекватног загревања. Треба избегавати ложење влажним дрвима, а Михољско лето искористите да спремније уђете у грејну сезону. Неисправан димњак не задовољава прописе због лоше конструкције, израде или

недостатка одржавања, што може довести до повратка дима, смањене ефикасности грејања, пожара, а најопасније, тровања угљенмоксидом (ЦО).

Посао димничара (или оџачара) подразумева редовно чишћење, контролу и одржавање димњака, ложишта, вентилационих канала и система за одвод дима како би се осигурала безбедност домаћинства и зграда.

„Многи мисле да се чишћење димњака врши искључиво са крова, али то није тачно. Чишћење оџака се најчешће обавља са тавана, где се налазе димничарска бетонска вратанца, док се доле, испод грејног тела, купи гараж“, објашњава Ђорић.

Када угледају димничара, многи од нас рефлексно посегну за дугме - мали чин сујеверја за срећу и богатство, али у Младеновцу је све мање оџачара, па остаје да се надамо срећи. Зато ако нисте очистили оџак прибележите број оџачара 061 291 3310, нека се нађе.

Ж. Мушавцић

**Срећна
вам
Нова 2026**

**Срећан
вам
Божих**

Između vas
i prirode

Ту, наомак Младеновца, пројода и настаје на наше очи

Заборављена Кораћичка бања

Иако је, као и Младеновачка, једна од најмлађих бања Србије, Кораћичка Бања се током свог испрекиданог 130-годишњег постојања различито развијала. Њену генезу карактеришу три развојне етапе.

Прва обухвата период од 1896. до 1912. године, друга од 1920. до 1947, а трећа од те године до данас. Кораћичка минерална вода је пронађена 1895. године бушењем артешког бунара ради истраживања угља. Благодареди повољном географском положају младеновачког угљеног басена, покушавали су разни људи и друштва, наша и инострана, да пронађу угља. Уместо њега, на атару Кораћице, пронађена је минерална вода. Ова лековита вода нађена је на имању Стевана Војиновића, земљорадника из Кораћице. Он је имао повише данашње бање, где му је била ливада, колибу и стају за стоку. Бушење је вршено испод колибе, до дубине од 207 метара, доклегод млака минерална вода није почела истицати у знатној количини. Бушење је вршио Мијаило Живојиновић из Кораћице који ће 1898. године пронаћи и воду Селтерс.

Да би задржао сондиране цеви, ради експлоатације минералне воде, Стеван је, по тврђењу његовог унука Негована Војиновића бившег власника Кораћичке Бање, исплатио извођачу радова награду у злату. Он је убрзо направио дашчано купатило са три плехане каде, а затим се уорачио са Миком Ђорђевићем, власником млина из Младеновца, и подигао веће купатило са 12 плеханих када. За време првог светског рата, Аустријанци су порушили бању.

У другој етапи, за старе Југославије, Александар Војиновић, син Стевана, направио је ново дашчано купатило са 6 када: 3 плехане и 3 емајлиране. Године 1928., он је озидио зграду купатила са 6 белих емајлираних када. Дашчару дотадашњег купатила пренео је наблизо куће, изнад бање, где и сада стоји и користи се за оставу, а раније је један део служио као млекар док је у другој била кухиња. У 1935. години Александар је подигао мањи базен (6 x 3 м, дубине 1,20 м) озидан бетоном, као и кабине за свлачење. Овај је базен пуњен минералном водом. Минерална вода, температуре 28°C, употребљавала се за лечење, пићем и, догрејана у казанима, за купање. Купање је наплаћивано 6 динара.

После другог светског рата, као приватна Кораћичка Бања је радила до 1947. године. Те године бању је преузела Општина у Младеновцу. У трећој етапи, у друштвеној својини, најпре је оформљен бањски рејон. Године 1960. од ранијег власника заменом је узето око 3 ха земљишта на потесу термалног купалишта, од чега око 1 ха под шумом. Негован Војиновић, син поменутог Александра, добио је обрадиво земљиште приближне површине поред куће, чиме је проширио окућницу. Народни одбор младеновачке општине је Кораћичку Бању доделио Угоститељском предузећу „Космај“. Оно је 1961. год. саградило мањи хотел са терасом и већи отворени базен об-

ложен плочицама. Извршена је потпуна оправка старе купалишне зграде и малог дечјег базена. За ове радове утрошено је око 23 милиона динара. Изграђен је и асфалтни пут Младеновац — Кораћичка Бања, који је доцније продужен до Космаја. Године 1971. бања је, сем хотела, припала Стамбеном предузећу „Младеновац“.

У 1973. и 1974. години, Комунално предузеће за одржавање зграда и станова „Београд“ погон за занатске радове и одржавање зграда и станова „Младеновац“ у Младеновцу адатирало је бањску зграду у којој су монтирани бојлери. Изграђено је и ново купатило са 6 када такође опремљено бојлерима, а затим комбинована зграда са санитарним чвором, чекаоницом, гардеробом и кабинама за пресвлачење посетилаца отвореног базена. У 1974. г. купање у кадама плаћало се 10, 1975. г. 15, а у 1976. г. 17 динара.

Комунално стамбено предузеће је још реновирало и довршило отворени базен. Оно је 1976. године монтирало пластични базен за одраслију децу, а мали базен намењен је пинирима. Базени се пуне водом из градске водоводне мреже. Вредност ових објеката износила је преко 160.000.000 ст. динара.

Данас је Кораћичка бања у приватном власништву породице Чокић из Ковачевца. У каквом се стању налази, покушаћемо да вам дочарамо у неком од наредних бројева. О томе како је продата, захтева озбиљнију причу.

Припремио: Слободан Станковић Лицко,
фотографије снимлио у периоду од 1973. до 1976.

Одбојка: Прва лига Србије Нови Пазар -Младеновац 2:3 (26:28 23:25 25:14 25:18 13:15)

Младеновчани настављају да показују конкурентност у борби за врх табеле. Освојили су бодове у граду на Јошаници и „саплили“ лидера првенства .

Да је домаћин фаворит на основу табеларног редоследа, али не и апсолутни на паркету било је јасно на карају првог сета који су изабраници тренера Огњена Булића добили резултатом 28:26, а онда и у другом показали са каквим квалитетом располажу јер су га окончали резултатом 25:23 у своју корист. Трећи и четврти сет представљали су „буђење“ домаћина и увод у резултатску неизвесност јер је уследило 25:14 и 25 :18 за Новопазарце. И онда кад се чинило да Нови Пазар има моментум на својој страни, кренула је у пегом сету фуриозна завршница Младеновчана који су показали максималну концентрацију у кључним тренуцима што је донело коначних 15:13 и велику победу која трасира пут ка самом врху и отвара апетите.

Нема дилеме да су одбојкаши тренутно спортски хит у граду под Космајем, конкурентни су у борби за најelitнији ранг што би требало да имају на уму и они који се баве финансирањем младеновачког спорта, али исто тако потребна је и општа подршка заједнице и љубитеља спорта којих је најалост све мање на трибинама СЦ „Љубомир Ивановић Геца“.

Младеновчани прејаки за „фењераша“: ОК Младеновац – ОК Нови Сад 3:0

Брзо су се Младеновчани опоравили од суботњег пораза (2:3) и исцрпљујућег дуела са Спартаком из Љига јер су у премијерном сусрету 11.кола Прве лиге Србије савладали Нови Сад резултатом 3:0 (25:17, 25:20 и 25:21). Од самог почетка дуела на паркету СЦ „Љубомир Ивановић Геца“ домаћи тим игру је прилагодио својим квалитетима, одиграо истим интезитетом до последњег поена трећег сета и тако остварио нови тријумф после којег остаје међу водећим тимовима Прве лиге Србије.

Драган Николић Гула / М. Г.

Фудбал ОФК Младеновац обележио клупску славу

ОФК Младеновац и ове године са поносом је обележио клупску славу – Светог Николу. Овогодишњи домаћин славе био је Милош Берисавац, дугогодишњи оперативац и члан Скупштине зонаша са Селтерса. Слави су присуствовали Дејан Нинковић глан већа ГО Младеновац задужен за спорт, секретар Александар Филиповић, бивши играчи и клупски оперативци, Синоша Јанковић, Владан Динић, Зоран Стевановић, Александар Митровић, физиотерапеут Владан Глишић, пријатељи клуба Радослав Стојић, Владан Иванчевић, Иван Кимевски и Дејан Арсић. Обраћајући се присутнима, домаћин славе Милош Берисавац истакао је да је клуб током историје пролазио кроз успоне и падове, али да ће наредно славско окупљање бити у једном другачијем амбијенту јер током наредне године планирани су радови и постављање терена са вештачком травом.

У корак са временом

Човек остаје у средишту

У претходна три наставка показали смо како вештачка интелигенција може да помогне у свакодневним задацима – од писања текстова и сређивања докумената до једноставних објашњења и уштеде времена. Али најважније питање тек сада долази: шта се дешава са човеком?

Честа бојазан је да ће ВИ „заменити људе“. Истина је другачија. Вештачка интелигенција не доноси одлуке уместо човека, не осећа, не памти као човек и нема одговорност. Она је – алат. Баш као што су то били писаћа машина, рачунар или интернет.

Оно што се заиста мења јесте начин рада. Послови који су одузимали време, снагу и концентрацију сада се раде брже. То не значи мање вредности, већ више простора за оно што је суштинско: мишљење, избор, искуство и одговорност.

У пракси, ВИ је најкориснија онда када човек зна шта жели. Она може да среди текст, али не зна шта је важно ако јој то не кажете. Може да помогне у формулацији, али не и да замени став. Зато је однос са ВИ увек сарадња – човек пита, бира, коригује и одлучује.

Посебно је важно истаћи да ВИ није намењена само младима или стручњацима. Напротив – она највише помаже онима који имају искуство, али желе лакши начин да га обликују и поделе. Ту се сусрећу знање и технологија. Можда је највећа вредност ВИ у томе што враћа време. Време за читање, размишљање, разговор, стварање. У свету који нас стално убрзава, сваки алат који успорава непотребно – вреди пажње.

Закључак

Вештачка интелигенција није ни чудо ни претња. Она је средство нашег времена. Како ћемо је користити – зависи од нас. Човек остаје у средишту, са својим искуством, одговорношћу и слободом избора. А то је, на крају, најважније.

Припремили: ChatGPT-5.2 и Слободан Сџанковић Лицко

**Захваљујемо на поверењу
које сте нам указали**
у протеклој години.
**Желимо вам много среће
и успеха у 2026. години.**
**Срећне и блајословене
Божићне и
новогодишње њразнике
желимо Вам од срца**

Ми фарбамо зидове, а не купце

**МЛАДЕНОВАЦ
Краља Петра I 107
stzrdjika@hotmail.com**

Следећа, 2026. је олимпијска година Све је кренуло из Грчке

Прве античке олимпијске игре за које постоје поуздани писани трагови одржане су 776. године пре нове ере. Игре су се одржавале у Олимпији, светилишту на полуострву Пелопонез, у част врховног бога Зевса. Неколико кључних занимљивости о тим првим играма:

Само једна дисциплина: На првим играма одржана је само једна трка, позната као стадион (трка на један стадиј, што је отприлике 192 метра). **Први забележени олимпијски шампион био је Короеб (Коронибос), по занимању кувар из оближњег града Елиса.**

Олимпијске игре су биле толико важне да су Грци по њима рачунали време. Размак од четири године између две игре називао се Олимпијада. Током трајања игара, објављиван је „свети мир“ (ekecheiria) како би спортисти и посетиоци из свих градова-држава могли безбедно да допутују, чак и ако су њихови градови били у рату. Игре су се у континуитету одржавале скоро 1.200 година, све док их римски цар Теодосије I није укинуо 393. године нове ере, сматрајући их паганским обичајем. Временом су додавани спортови који су тестирали снагу, брзину и издржљивост: Пентатлон (Петобој) уведен 708. године п.н.е. Састојао се од трчања, скока у даљ, бацања диска, бацања копља и рвања. Сматрало се да су ови спортисти „савршена тела“.

Борилачки спортови: Рвање: Циљ је био бацити противника на леђа три пута. Песничење (Бокс): Борци су омотавали руке кожним тракама. Није било рунди; борба се завршавала када би неко одустао или био онесвешћен. Панкратион: Мешавина бокса и рвања са врло мало правила (било је забрањено само уједање и копање очију). Трке кочија: Најопаснија и најпрестижнија дисциплина која се одржавала у хиподрому.

Занимљиво је да на античким играма није било златних, сребрних или бронзаних медаља. Постојао је само један победник – онај ко заврши други, био је сматран губитником као и сви остали. У Олимпији, победник је добијао венац исплетен од гранчица дивље маслине (котинос) која је расла близу Зевсовог храма. Иако је венац био симболичан, победник је у свом родном граду постајао херој. Градови су их често награђивали новцем, бесплатним оброцима до краја живота, па чак и подизањем статуа са њиховим ликом. Победницима су око главе и руку везиване вунене црвене траке у знак тријумфа.

Спортисти су се такмичили потпуно голи како би показали своју физичку спремност и одали почаст боговима (сама реч „гимнастика“ потиче од грчке речи гumnos – го). У почетку су на играма могли да учествују само слободни мушкарци који говоре грчки. Удатим женама је био строго забрањен чак и приступ гледалишту под претњом смрђу.

Постојале су посебне игре за жене у част богиње Хере, познате као Хераје, које су се одржавале у исто време када и мушке олимпијске игре. Прича о Милону из Кротона је мешавина историје и легенде, а он се сматра најуспешнијим рвачем у читавој антици. Његова снага је била толико невероватна да су о њему причали широм грчког света.

Милон је доминирао Олимпијским играма скоро 30 година. Победио је на шест узастопних Олимпијада (први пут као дечак, а затим пет пута као одрасли рвач). Поред тога, освојио је титуле на још 25 такмичења на другим великим играма широм Грчке. Легенда каже да је Милон своју снагу развио користећи један од првих примера прогресивног тренинга у историји: Када је био младић, узео је тек рођено теле и носио га на раменима. То је понављао сваког дана како је теле расло. Након неколико година, Милон је на раменима носио пунокрвног бика с лакоћом, јер су његови мишићи јачали упоредо са тежином животиње.

О Милону су кружиле приче које су граничиле са натприродним: Изазивао би људе да га помере са подмазаног гвозденог диска на којем би стајао. Нико никада није успео да га избаци из равнотеже. Држао би нар у руци, а други су покушавали да му га отму или здробе. Милон би га држао толико чврсто да нико није могао да му отвори прсте, а опет толико нежно да нар на крају не би био ни нагњечен. Везао би канап око чела и задржао дах док му вене на слепоочницама не набрекну толико да канап пукне.

Као и многи грчки хероји, Милон је имао драматичан крај који је служио као поука о поносу (хибрис). Према легенди, док је као старац шетао шумом, видео је дрво које су дрвосече покушале да расцепе клиновима. Желећи да тестира своју снагу последњи пут, покушао је да рукама раздере дебло. Међутим, клинови су испали, дрво се нагло склопило и

зарабило му шаке. Пошто није могао да се ослободи, Милон су, према причи, током ноћи пронашле и појеле звери. Милон је био и следбеник чувеног филозофа Питагоре. Постоји прича да је једном спасао Питагору и остале ученике тако што је сам држао кров зграде који је почео да се урушава док сви нису изашли напоље.

Прве ОИ нове ере у Атини 1896. године.

Отворена су 6. априла (*φοιήρφυја*) и трајале до 15. априла. Такмичило се 241 спортиста, само мушкарци у 9 спортова. Гимнастика - 8 дисциплина; Атлетика - 12 дисциплина; Бициклизам - 6 дисциплина; Пливање - 4 дисциплине; Дизање тегова - 2 дисциплине; Мачевање - 3 дисциплине, Стрелаштво - 5 дисциплина, Тенис - 2 дисциплине и Рвање - 1 дисциплина.

Први победник маратона на модерним Олимпијским играма био је Грк **Спиридон „Спирос“ Луис**. Он је тријумфовао на првим модерним играма у Атини 1896. године, а његова прича је једна од најинспиративнијих у историји спорта јер он уопште није био професионални спортиста. Ко је био Спиридон Луис? (*на φοιήοιραφίуји*) Водоноша из села Маруси. Радио је са својим оцем, разносећи минералну воду пешке и на коњским колима јер Атина тада још није имала развијен водовод. Управо му је овај свакодневни напоран рад дао челичну кондицију.

Његов бивши командир из војске приметио је његову издржљивост и наговорио га да се пријави. Спиридон је у квалификацијама био тек пети, па нико није очекивао да ће победити светске тркаче. Легендарна трка одржана је 10. априла 1896. године, Спиридон је претрчао стазу од Маратона до Атине (тада дугу 40 км) за 2 сата, 58 минута и 50 секунди. Постоји чувена анегдота да се током трке зауставио у једној крчми у селу Пикерми како би попио чашу вина или коњака (неки извори кажу да му је девојка успут дала половину поморанџе). Након тога је самоуверено рекао: **„Све ћу их ђресџићу“**, што је и учинио.

Када је Спиридон ушао на крцати стадион Панатинаикос, настало је неописиво славље. Грчки престолонаследник Константин и принц Ђорђе су му се придружили и утрчали с њим у последњем кругу. Грци су били очајни јер до тог тренутка нису освојили ниједно злато у атлетици, па је Спиридон преко ноћи постао национални херој. Грчки краљ му је понудио било какву награду коју пожели. Док су други предлагали новац и накит, Спиридон је тражио само коња и нова кола како би могао лакше да разноси воду и обезбеди своју породицу. Након те победе, никада се више није такмичио.

Тријумф који је ујединио Грчку

Када је Спиридон ушао на крцати стадион Панатинаикос, настало је неописиво славље. Грчки престолонаследник Константин и принц Ђорђе придружили су му се и утрчали с њим у последњем кругу. Грци су до тог тренутка били очајни, јер нису освојили ниједну златну медаљу у атлетици, па је Спиридон преко ноћи постао национални херој. Грчки краљ му је понудио било какву награду коју пожели. Док су други предлагали новац и накит, Спиридон је затражио само коња и нова кола, како би могао лакше да разноси воду и обезбеди своју породицу. Након те победе, никада се више није такмичио.

Пријремιο: Слободан Сџанковић Лицко

Прехрамбена индустрија

Седам намирница које немају рок трајања

Након објављених информација да је пронађен комад воћној колача који је преживео трајичну експедицију Роберта Скојла и да је он још увек био јестив, поставља се питање да ли постоје и неке групе намирница које могу трајати „вечно“?

Мед

Још 2015. године археолози су саопштили да су пронашли 3.000 година стар мед док су ископавали гробнице у Египту и био је живот. Моћ да издржи овако дуго мед има захваљујући јединственим карактеристикама, а то су пре свега ниски удео воде и висок ниво шећера, па бактерије не могу расти. Мед садржи и мале количине водониковог пероксида који успорава раст микроба. То је уједно и разлог зашто пчеле производе меду у кошницама – истовремено је и храна и заштита. Обрада меда такође помаже јер су шећери у меду хигроскопни што значи да су склони привлачењу атмосферске воде. Међутим, током обраде и паковања, термичком обрадом најпре се уклања вода, а затим се херметичким поклапањем спречава улазак воде, помаже тако да се дуже одржи јестивим. Премда мед може постати кристализован једном када се отвори и када шећери поново привуку воду, та физичка промена може се преокренути једноставним загревањем.

Осушене махунарке

Као и код меда, кључ дугог рока трајања је обрада. Суви грашак, сочиво и остале махунарке повећавају концентрацију шећера и смањују њихов садржај воде што отежава раст бактерија и гљивица на њима. Такође, било који ензим који би природно разбио производ након жетве улази у хибернацију. Ако је посуда херметички затворена, махунарке ће трајати годинама и још увек могу бити одличан извор протеина. Ако дођу у контакт са водом, траје само неколико месеци.

Соја сос

Соја сос може трајати најмање три године. Комбинација његовог садржаја соли и ферментација значи да, ако је неотворен, требало би да има врло дуги рок трајања. Колико дуго ће трајати зависи од врсте соје соса и температуре на којој се чува. Ако се ипак поквари, вероватно ће бити због гљива која расту око поклопца.

Сирће

Неки могу рећи да је сирће заправо већ покварено вино или јабуковача. Али његова киселинска природа, која се традиционално постиже применом Ацетобацтер бактерије у процесу ферментације, значи да се друге бактерије тешко размножавају и због тога може трајати јако дуго.

Бели пиринач

Бели пиринач је прошао занимљив експеримент након што је 30 година стајао спремљен и сервиран у посудама. Скуван, стари пиринач затим је изашао пред жири који је рекао да је све у реду. Оно што је кључно за пиринач је атмосфера и температура. Истраживања су показала да су ниска температура и мањи кисеоника важни за дуговечност пиринча. Смеђи пиринач, иако се често сматра здравијим, има краћи рок трајања. Његове влакнасте мекиње садрже неасићене масти, које се могу покварити.

Тамна чоколада

Води се расправа о томе да ли се чоколада уопште може покварити. Додавање млека у чоколаду може смањити њен рок трајања. Не, тамна чоколада може да траје дуже, упркос томе што не изгледа увек као да је све у реду. Да би могло бити зато што масноћа може изаћи на површину, ако се не чува на сталној температури. Ако се чува на сталној температури, чоколада може трајати две године или чак и више. Међутим, за већину људи чоколада не траје дуго пре него што се поједе.

Шећер и со

Многе намирнице које дуго трају имају висок удео шећера и соли. Једноставно речено, они извлаче воду, па ако бактерије покушавају расти, једноставно ће се исушити. Зато при изради шунке користимо со, а шећер при изради џемова. Као посебне намирнице, ако се тако и шећер складиште у херметичким посудама, они ће трајати неодређено дуго. Али адитиви, попут јода који се додају соли, могу смањити рок трајања око пет година.

Наравно, већина хране не траје јако дуго зато што садржи оно што микроби воле, а то у хранљиве материје и воде, а не садрже пуно ствари које бактерије не воле, попут соли и киселине.

Црна чоколада успорава старење?

Мит или научна чињеница?

Ако вам треба још један добар разлог да постоје за козмицом тамне чоколаде, наука вам даје добар разлог. Нова истраживања указују на то да теобромин, природно једињење које се налази у каквој и тамној чоколади, може имати важну улогу у успоравању процеса старења.

За разлику од кофеина, теобромин делује блаже и дуготрајније, научници су приметили да може да утиче на ћелије на начин који им помаже да дуже остану „младе“. Шта се заправо дешава у телу? Како старимо, наше ћелије губе способност да се деле и обнављају. Тај процес је природан, али убрзано старење ћелија повезано је са разним хроничним болестима.

Истраживачи су открили да теобромин може да утиче на тзв. теломере, заштитне „капице“ на крајевима ДНК које се скраћују како старимо. Када су теломере дуже и стабилније, ћелије могу дуже да нормално функционишу. Управо ту научници виде потенцијалну корист теобромина, наводи ZME Science.

Значи ли то да треба јесте више чоколаде?

Не баш у неограниченим количинама. Стручњаци наглашавају да се потенцијални позитивни ефекти везују пре свега за тамну чоколаду са високим процентом какава, а не за млечне или јако заслађене варијанте. Другим речима, мала количина квалитетне тамне чоколаде може бити део здраве исхране, али није чудотворни лек против старења.

Истраживачи истичу да су потребна додатна истраживања како би се у потпуности разумело како теобромин делује у људском организму. Досадашњи резултати указују на то да природни састојци из биљака, попут каквог, могу имати ширу улогу у очувању здравља него што се раније мислило. Порука је: умереност, квалитет и баланс. Ако већ бирате слаткиш – нека то буде тамна чоколада.

Извор: Airomegna

Божих – дан када се Бог родио као један од нас

БОЖИЋ, рођење Господа нашега Исуса Христа у Витлејему, је највећи хришћански празник после Васкрса. Божић је извор за све друге хришћанске празнике, јер да није било Христовог рођења, не би било ни Крштења, ни Васкрсења, итд. Прославља се 25. децембра по црквеном (јулијанском) календару, односно 7. јануара по државном. Суштину прослављана Божића изrekli су Свети Оци Цркве: „Бог се родио као човек, да би човек могао постати Бог по благодати. Односно, Бог се унизио да би нас узвисио“.

На иконографским представама слика се пећина у којој се Богородица одмара уз дете положено у јасле. У прећини или испред ње седи Јосиф, ослобођен сумње у Маријину верност и пастири задивљени божанским рођењем. Са друге стране, мудраци са Истока јашу да се поклоне тек рођеном Богу вођени звездом. Понекад слику прати натпис из Јеванђеља по Луци (2,37): „Слава на висини Богу, на земљи мир, међу људима добра воља“. Из средишта се, у млазу светла, појављује звезда усмерена према глави детета.

Историјат

У првим вековима хришћанства, Божић се празновао 6. јануара, заједно с празником Христовог Крштења, под заједничким називом Богојављење. Према Светом Јовану Златоустом, то је због тога што се Христос крстио на дан свога рођења. Божић се издваја у засебан празник и слави 7. јануара, у време цара Аркадија, 379. године. На месту рођења Христовог, у Витлејему, царица Јелена подиже у 4. веку храм, а касније, цареви Теодосије (438) и Јустинијан (535) својим указима озваничавају свеопште празновање дана Христовог Рођења.

Начин прослављања

Да би се Хришћани достојно припремили за Божић, установљен је Божићни пост, који није тако строг као Васкршњи. Он одговара зимском годишњем периоду. Сам празник Божић је увек мрсни дан. О Божићу људи се, уместо уобичајеног поздрава, поздрављају са „Христос се роди“ и „Ваистину (заиста) се роди“. На Божић верници одлазе у своје парохијске храмове на свечано литургијско богослужење на којем се причешћују и тиме крунишу пост.

Народни обичаји

Уочи Божића, на Бадњи дан, пре него што се сунце роди, један од укућана оде у забран (шуму) и изабере дрво, које мора бити младо и церово. Затим засече на два места да испадне ивер, и тај ивер узме са собом. Одсечено дрво окреше, однесе кући и то дрво се назива бадњак. Увече се оно наложи на ватру. Кад прегори, доњи се крај носи око торова и штала, а други, доњи крај оставља се за полагајника. Због тога што се на тај дан пали бадњак, и дан се зове **Бадњи дан**.

Обично се за бадњак мисли да порекло вуче од неког паганског српског обичаја. Међутим, порекло бадњака је много старије. Јевреји су имали празник Сјеница или Шатора, који је падао у јесен, и тада су они правили сјеницама боравили седам дана, у знак сећања на путовање јеврејског народа из Египта у обећану земљу. Црква је преузела тај празник, али је бадњаку дала нови смисао: грејући се око бадњака, укућани се загревају љубављу, искреношћу и слогом, а светлошћу његовом разгоне мрак незнања и празноверја, и озарују се и обасипају радошћу и миљем, здрављем и обилљем.

Божићна слама се, према народним обичајима, у кућу уноси заједно са бадњаком, распростире по главној просторији и не износи све време божићних празника. Она симболизује сламу на којој је рођен Исус Христос. Сматра се да се уношењем сламе у кућу уноси и Божји благослов.

Након Литургије укућани долазе у свој дом, где се поставља свечана божићна трпеза, а то је време кад

у кућу долази и полагајник. Прва дужност полагајника је да пожели срећу, здравље и напретак домаћиновом дому. Зато он чим уђе у кућу, прилази ватри и крајем бадњака цара ватру да избију варнице. На Божићној трпези је обавезна печеница и све друге мрсне ђаконије које је домаћица припремила. Божић је у српској традицији породични празник и на овај дан се не иде у посете.

Божићни колач - чесница

Према народним обичајима, то је бела погача умешена од пшеничног брашна без квасца. Замеси се првом водом која се у зору тог дана узме из бунара или са извора. У чесницу се ставља златан или сребрни новчић, а чесница се за ручком искључиво ломи рукама (не сече се ножем). Онај ко у свом парчету пронађе новчић, имаће свакојаког благослова у наредној години. Чесница спада у хлебне или бескрвне жртве, као славски колач, и њене корене, као и за Божићну печеницу, треба тражити у старозаветним причама о приношењу жртава Каина и Авеља, синова Адамових.

Божићна дванаестодневница

Време од Божића (7. јануара) до навечерја Богојављења-Крстовдана (19. јануар) назива се Божићна дванаестодневница. У току овог периода, разрешен је пост средом и петком. Због светости великих догађаја који се празнују тих дана, Руси ово време од Божића до Богојављења зову „Сватки“ (Свети дани), а Срби „Некрштени дани“, јер се новорођени Богомладенац још није крстио (иако крштење није било одмах после Божића, већ много касније).

Марко Јефшић, ђакон

Посна пита заливача

Рецепт за старинску љужвару! Слана сеоска посланица коју и урбане домаћице обожавају

око 300 г кора за пшеницу

500 мл воде (по жељи може и више или мање)

мало соли

мало уља

Кору по кору гужвати рукама и ређати у подмазан плех. Можете слагати и неколико редова згужваних кора један преко другог. Кад сте поређали, премажите уљем одозго и ставите да се пече на 180 степени 30-35 минута.

Док се пита пече, прокувајте воду којој сте додали мало соли и уља. Загрејте до кључања.

Извадите из рерне и одмах залијте прокључалом водом, па оставите да се мало прохлади.

Ако сће ипак љубишеш традицију, пробајте

Старински хиландарски резанци!

Припремају се на врло једноставан начин:

У кључалој, благо посољеној води, скувајте резанца или тестенину по избору, па скуване и оцеђене пропржите на маслиновом уљу, мрвицама од хлеба и шећера.

Тако спремљене поспите измрвљеном алвом, сувим грождем, и десерт је готов!

Аутор слике је Европски сликар „Ханс Себалд Бехам“

Слика младе жене

која доји старца у затворској ћелији недавно је продата за 30 милиона еура. Слика можда изгледа морбидно али постоји и прича која се крије иза ове слике.

Сиромаш је осуђен на смрт глађу због крађе хлеба током владавине Луја XIV-тог у Француској. Жена са слике му је била једина кћер и једини посетилац његове ћелије. Свакодневно га је смела посећивати, али је била темељно претресена да би се утврдило да није унесена никаква храна.

Када је након 4 месеца мушкарац и даље био жив без да је уопште смршао, власти су биле збуњене и почеле су је шпијунирати у ћелији и на њихову потпуну запањеност затекли да доји оца. Судије су тада схватили саосећање и љубав жене према оцу, помиловали оца и ослободили га.

Овај комад историје уводи у фокус колико је дубоко женско саосећање у нашим свакодневним животима које мушкараци често занемаре.

Милутинови медањаци на води

Током поста следе незаобилазни Милутинови медањаци на води, рецепт из књиге „Светогорски кувар“ (Онуфрије Хиландарац).

1 кг брашна

600 гр шећера

2 кашике меда

20 гр соде бикарбоне

4 дЛ воде

Помешајте све састојке и замесите тесто. Брашњавим рукама узимајте по мало теста и обликујте медањаке. Поређајте их у тепсију на пек папир и печите на 180°C.

Рецепт из књиге Светогорски кувар

У Хиландару први оброк бива непомредно по завршетку богослужења. То је негде између 6 и 8 изјутра. У зависности од јела које ће бити на трпези, кувар долази у кухињу већ око 3 сата после поноћи, а некада и раније. Једном приликом, хиландарски кувар се током ноћи разболео и није имао начин да обавести игумана о својој немоћи да припреми јело за то јутро. Служба се већ ближила крају, када је економ обавестио игумана да кувар није дошао на своје послушање. Игуман се забринуо како организовати кухињу за кратко време. Тада се отац Николај сам прихватио изазова, да за преостало време до краја службе припреми јело за стотинак људи. После успешне трпезе епитроп (намесник) старац Митрофан похвалио је оца Николаја речима: „Знао сам да носиш име великог чудотворца (Светог Николе), али нисам знао да си и ти чудотворац.“ Том приликом отац Николај је припремио лигње из конзерве на следећи начин:

1 конзерва лињи

1 мањи лимун (исцедишти сок)

1 велика зелена пайрика (исечена)

пола љуше пайричице

3 чена белој лука

маслиново уље, оријано, со

Очистите лигње. Кратко динстајте бели лук на уљу. Додајте лимунов сок. Сипајте у тигањ мало воде, затим додајте лигње, паприке (и зелену и љуту) и оријано.

Када је паприка готова, готово је јело; мало посолите и склоните са шпорета.

Преузето из књиге Светогорски кувар, аутора Онуфрија Хиландарца.

припремила Марија Т.С.

За љубитеље паса

Васпитање паса (3)

Шта да радимо ако штене неће да нас послуша? Ако се штене, у већини случајева, одлучи да вас не послуша, отворено му ставите на знање, оштрим тоном, да не оправдавате његово понашање. Урадите то одмах, чим први пут приметите да вас не слуша или игнорише! Али, немојте никада бити груби према псу да бисте га натерали да вас слуша. Искуство је показало да су пси, који су на тај начин обучавани, постали или претерано злоћудни или превише плашљиви. Ни једно ни друго понашање пса није нормално нити пожељно и, што је најгоре, таква девијантна понашања веома се тешко исправљају. Понекад, да бисте му привукли пажњу, можете га благо плеснути по задњици, али га никада не смеете ударити, осим ако покуша да вас уједе. Шта значи бити доследан у обуци? Најбољи резултати у обуци и васпитавању паса постижу се наградама и похвалама. Када пас уради нешто што није требало, уместо да га позовете и извучете се на њега, боље је да му ви приђете и кажете Не!, Фуј! или оно на шта је већ навикао. Немојте никада дозволити да пас повеже свој долазак ка вама са нечим негативним. У почетку, и поред најбоље воље и стрпљења са ваше стране, неминовно ће се догађати да пас погрешно или да, једноставно, са обуком иде спорије него што сте очекивали. Будите и даље стрпљиви, али и чврсти према псу. Будите доследни у вашој обуци и то УВЕК! То што су вам дошли гости не значи да ћете превидети и дозволити да вам се пас „погне на главу“ или на тросед или да, рецимо, цело вече цвили не би ли добио комад меса. Посебни уступци ће поништити ваш дотадашњи труд и правила која сте поставили. Међусобно поверење и поштовање Дресура паса није никакво такмичење између вас и вашег пса нити доказивање ко је ту „газда“. Она није ни бесмислено доказивање средини колико вас пас безусловно и слепо слуша... Дресура није ни примена силе и насиља над псом. Обука је, у ствари, невероватно здраворазумска ствар која каже да пса треба увек награђивати када вас послуша и да се током ње, па и кад има проблема, у свему томе треба лепо забављати. Дресура се мора увек заснивати на међусобном поверењу и поштовању између вас и пса! То немојте никада заборавити.

Душан Мариновић www.natura.rs

На данашњи дан, 26. децембар:

1825. - У Санкт Петербургу, на дан полагања заклетве новом цару Николају I избила је побуна декабриста, противника царизма у Русији.

1893. - Рођен је кинески револуционар и државник Мао Цедунг, један од оснивача Комунистичке партије Кине, који је 1949. у Пекингу прогласио Народну Републику Кину. Године 1966. покренуо је Велику пролетерску културну револуцију.

1898. - Пјер и Марија Кири открили су први радиоактивни хемијски елемент и назвали га радијум.

1908 - Американац Џек Џонсон је победом над Канађанином Томијем Барнсом постао први црни боксер првак света у тешкој категорији.

1968. - У Савезној народној скупштини усвојени су амандмани на Устав СФР Југославије, којима се шири аутономија покрајина и оне добијају статус сличан републикама. Покрајини Косово и Метохија уведен је назив Косово.

1975. - Летом на линији Москва-Алма Ата, Тупољев-144 је постао први суперсонични авион у свету у редовном саобраћају.

1899. - Румунски Фронт националног спаса наименовао је нову владу са Јоном Илијескуом на челу, дан после погубљења Николае Чаушескуа.

1990. - Скупштина Словеније прогласила је самосталност те републике, након плебисцита 23. децембра на коме се 86 одсто гласача изјаснило за независну словеначку државу.

2004. - У налету плимног таласа цунамија изазваног земљотресом страдало је преко 300.000 људи у земљама региона: Малезија, Индија, Бангладеш, Шри Ланка, Тајланд, Индонезија, Малдиви, Сомалија, Танзанија, Сејшели, Мјанмар, Кенија и Мадагаскар..

2019 - Широм Црне Горе блокиране су саобраћајнице у знак протеста због Предлога Закона о слободи вероисповести о коме расправља Скупштина ове земље.

2019. - Широм Црне Горе блокиране су саобраћајнице у знак протеста због Предлога Закона о слободи вероисповести о коме расправља Скупштина ове земље.

М. Г.

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

Смештаји у Младеновцу.

063/310-205

ИЗДАЈЕМ стан, празан, 2 ТА пећи, први спрат, стара градња, код ДИС-а, улица Вука Караџића. Цена: 180€ месечно.

064/105-34-82

СТАНОВИ КУПОВИНА - ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ двособан стан, од 54м², други спрат, празан, одмах усељив, ЦГ, тераса и лођа, укњижен. Цена 1230€ по квадрату.

064/113-11-95

ПРОДАЈЕМ стан 50м²м, трећи спрат, централно грејање, насеље „25. мај“. Могућа замена за мањи стан ниже спратности, уз доплату.

062/885-44-91

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

КУЋА 100м²+18м²+гаража и кућа 77м² са 4 ара плаца. Комплетна инфраструктура. У близини школа, обданиште. Може замена за стан у Београду или Младеновцу, уз доплату.

063/8021-979

ПРОДАЈЕМ КУЋУ: Породична стамбена зграда у Кораћици, Јовиска, етажно грејање, подрум, приземље и поткровље, 106м², 36 ари, Помоћни објекат 51м². Све легализовано. Земљиште у грађевинском подручју, асфалт, улично осветљење. Усељиво. **063/8222-603**

КУПУЈЕМ мању кућу или сеоско домаћинство у околини Младеновца: Село Младеновац, Ковачевац, Иванча, Влашка, Пружатоввац.... **064/326-1940**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ три плаца у Неменикућама - Сопот, укупне површине 108 ари, викенд насеље, дозвољена градња. Сва инфраструктура до плаца, прелеп поглед на Космај. На крају плаца поток и шума. КП 1063/1; 1036/2; 1064/7. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ плац од 5 ари и 7м² у улици Николе Тесле. **065/66-83-808**

ПРОДАЈЕМ плац од 58 ари у Малом Пожаревцу у грађевинској зони, поред пута са тврдом подлогом. Вода градска и струја у близини. Погодно за градњу. Цена погодна. Власник 1/1. **066/930-25-74**

ПРОДАЈЕМ имање од 71 ар у Кораћици, Јовиски крај, 1 км од главног пута, власник 1/1. Струја, бунар, укњижено. Озидана кућа од сипорекса. Цена по ару 500€. **064/167-10-34**

НЕ ПРЕТРЧАВАЈ ЖИВОТ, ПРЕЋИ НА ПЕШАЧКИ!

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

www.abs.gov.rs